

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762

Kompletní ŠVP

(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK

RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel

od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Profil absolventa	4
3	Charakteristika školy	8
4	Charakteristika ŠVP	9
4.1	Podmínky realizace	14
4.2	Začlenění průřezových témat	16
4.2.1	Realizace průřezových témat	16
5	Učební plán	22
6	Spolupráce se sociálními partnery	24
7	Projekty	25
	Ročníkový projekt	25
8	Evaluace vzdělávacího programu	26
8.1	Dodatek č. 1	30
8.2	Dodatek č. 2	35

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK	Název RVP	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel
Datum	30. 8. 2022	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Verze	2022		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem		
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání		
Délka studia v letech:	3		

Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762
Adresa	Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV
IČ	69793000
REDIZO	610451049
Kontakty	326 330 491
Ředitel	Jiří Šlégl
Telefon	326 330 335
Fax	326 330 447
Email	skola@odbskmb.cz
www	www.odbskmb.cz

Zřizovatel	Středočeský kraj
Adresa	Zborovská 11, 150 21 PRAHA 5
IČ	70 891 095
Telefon	257 280 111
Fax	257 280 203
Email	info@stredocech.cz
www	www.kr-stredocesky.cz

Doplňující údaje

Dosažený stupeň vzdělání - kvalifikační úroveň EQF 3

Schválil: RNDr. Jiří Šlégl, ředitel školy

Číslo jednací: ŠVP 05/2018

Mladá Boleslav 30.08.2018

POZNÁMKY K ÚPRAVÁM:

Schváleno: 27.08.2011

čj. ŠVP 05/2011

platnost od 01.09.2011, pro všechny ročníky

CJL – spojení předmětů CJ 1-1-1 a LAE 1-1 do jednoho předmětu s novou dotací 2-2-1

Schváleno: 27.08.2014

čj. ŠVP 05/2014

platnost od 01.09.2014, počínaje 1. ročníkem

MOV – výměna hodinové dotace mezi ročníky z 4-2-2 na 3-3-2 (sjednocení s oborem AUE v 1.ročníku)

ODV – změna hodinových dotací u jednotlivých bloků a přesun bloků v 1. a 2. r. (optimalizace)

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků - aktualizace

Schváleno: 19.04.2016

čj. ŠVP 05/2016

platnost od 01.09.2016, počínaje 1. ročníkem

změna názvu ŠVP

- původní název Mechanik opravář motorových vozidel

- nový název AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK (zkratka AUD)

Dodatek č. 1 Opatření MŠMT Č. j.: MSMT-21703/2016-1, kterým se mění rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání kategorie stupně dosaženého vzdělání J, E, H, M a L (s výjimkou oborů kategorie L5 – nástavbové studium) a oborů vzdělání v konzervatoři kategorie stupně dosaženého vzdělání M a P

Platnost od 01.09.2016

Dodatek č. 2 Opatření MŠMT Č. j.: MSMT-21703/2016-1, kterým se mění rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání kategorie stupně dosaženého vzdělání J, E, H, M a L (s výjimkou oborů kategorie L5 – nástavbové studium) a oborů vzdělání v konzervatoři kategorie stupně dosaženého vzdělání M a P

Platnost od 01.09.2016

Dodatek č. 3 Přehled rozpracovanosti obsahu vzdělávání RVP do ŠVP, viz. samostatná příloha

čj. ŠVP 05/2018

platnost od 01.09.2018, počínaje 1. ročníkem

Opatření č. 6 ministra školství, mládeže a tělovýchovy,

Matematické vzdělávání - změny výsledků a obsahu vzdělávání.

Schváleno: 28.08.2022

čj. ŠVP 05/2022

platnost od 01.09.2022, počínaje 1. ročníkem

Aktualizace ŠVP dle RVP

---

datum, podpis, razítko

2 Profil absolventa

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762, Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Délka studia v letech:	3.0
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání

UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA

Absolvent se uplatní v povolání mechanik opravář motorových vozidel při kvalifikovaném výkonu činností při opravách motorových a přípojných vozidel. Získané dovednosti umožní absolventu se uplatnit ve výrobě, opravárenských provozech, servisech, stanicích technické kontroly (STK), stanicích měření emisí (SME) apod., při provádění montáže a demontáže, zajišťování oprav, údržby, seřízení a výměny dílů a funkčních částí (příp. s drobnou úpravou), funkční kontroly po provedené opravě a seřízení, obsluhy diagnostických zařízení pro zjišťování závad a kontroly technického stavu vozidel, vyplňování technické dokumentace z oblasti evidence prováděných servisních a opravárenských opatření, zajištění potřebného materiálu a náhradních dílů apod. Podle profilace přípravy mohou získané odborné kompetence vytvářet předpoklady pro opravy osobních automobilů, nákladních automobilů a přívěsů a návěsů nebo motocyklů.

Součástí vzdělávání je i odborná příprava k získání řídičského oprávnění skupiny B a C.

KOMPETENCE ABSOLVENTA

Absolvent se vyznačuje zejména těmito odbornými kompetencemi:

- provádí montáže, opravy a seřízení vozidel
- volí a používá vhodnou technickou dokumentaci pro daný druh a typ vozidla a vyhledává odpovídající parametry v dílenských příručkách, katalogích apod.
- identifikuje příčiny závad u vozidel, jejich jednotlivých agregátů a prvků s využitím běžných i speciálních měřidel, měřících přístrojů, diagnostických prostředků a zařízení
- zpracovává příjmovou a následnou dokumentaci (např. průběh opravárenských úkonů, základní evidence o vykonané práci, potřeba náhradních dílů, předávání vozidla)
- je odborně připraven k řízení motorových vozidel skupiny "C".

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci,
- usiloval o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků a služeb,
- jednal ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- zvažoval při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady.

Přehled klíčových kompetencí

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
  - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
  - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
    - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
    - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
    - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů a v běžných situacích
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Přehled odborných kompetencí

- cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- zvládali přípravu a organizaci svého pracoviště
- volili a používali vhodnou technickou dokumentaci pro daný druh a typ vozidla a vyhledali odpovídající parametry v elektronickém informačním systému (online nebo offline), dílenských příručkách, katalozích atd.
- četli a orientovali se v technických výkresech a schématech obsažených v servisní dokumentaci (včetně schémat hydraulických, pneumatických a elektrických)
- volili vhodné strojírenské materiály a technologický postup jejich zpracování
- ovládali základní úkony při ručním a strojním zpracování technických materiálů včetně jejich přípravy před zpracováním
- volili a používali stroje, nástroje, zařízení, běžné i speciální montážní nářadí, univerzální i speciální montážní přípravky a pomůcky, zdvihací a jiná pomocná zařízení, ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství
- volili vhodné součástky, kinematické, hydraulické a pneumatické mechanismy, elektronické prvky apod., používané ve vozidlech
- identifikovali příčiny závad u vozidel, jejich jednotlivých agregátů a prvků s využitím běžných i speciálních

měřidel, měřicích přístrojů, diagnostických prostředků a zařízení

- prováděli kontrolu tvaru, rozměrů, uložení, elektrických hodnot, parametrů, jakosti provedených prací apod. a parametry porovnávali s údaji stanovenými výrobcem

- stanovili způsob vzájemného uložení součástí, dílů a velikost vřutí

- dodržovali odpovídající a bezpečný technologický postup pro demontáž, opravu a montáž agregátů, vozidel a jejich částí

- prováděli seřízení a nastavení předepsaných parametrů

- stanovili vhodný způsob údržby a ošetření a prováděli je

- prováděli prohlídky dle dokumentace výrobce

- prováděli běžné a středně náročné opravy vozidel a vozidla přezkoušeli

- prováděli jednodušší opravy elektrických rozvodů a elektrické výstroje vozidel

- prováděli funkční zkoušky vozidel na zkušebních zařízeních

- volili a správně aplikovali prostředky určené k ochraně povrchů součástí proti škodlivým vlivům prostředí

- zpracovávali příjmovou a následnou dokumentaci

- dodržovali problematiku nakládání s odpady a ekologického chování

- získali odbornou připravenost k řízení motorových vozidel skupiny B a C

ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ, POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ, STUPEŇ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Vzdělání se ukončuje **závěrečnou zkouškou**; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Dosažený stupeň vzdělání – střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3.

3 Charakteristika školy

Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762		
Adresa	Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Délka studia v letech:	3

Škola navazuje na bohatou historii zemědělského školství v Mladé Boleslavi. Již v roce 1883 z rozhodnutí sněmu Království českého bylo povoleno zřízení zimní hospodářské školy v Mladé Boleslavi. Výuka byla zahájena 1. září 1883 ve vlastní budově. V roce 1888 byla škola přeměněna na školu rolnickou s dvouletým celoročním vyučováním. V roce 1887 byla pořádána v Mladé Boleslavi krajská výstava. Pro potřeby výstavy byla na školním nádvoří postavena výstavní budova, která po skončení přešla do majetku školy.

Pro školu byl významný rok 1952. Do té doby existovala v Mladé Boleslavi Zemská rolnická škola a od roku 1949 v budově bývalé Zemské hospodářské školy rolnická škola se zaměřením na mechanizaci zemědělské výroby. Usnesením vlády z 3. června 1952 o reorganizaci zemědělského školství byly zřízeny 4leté zemědělské technické školy pro výchovu zemědělských techniků pro potřeby zemědělství. V Mladé Boleslavi na základě usnesení školských orgánů ministerstva zemědělství byla zřízena Zemědělská technická škola - oboru mechanizace zemědělské výroby (ZTŠm). Škola měla připravovat kvalifikované zemědělské odborníky - zemědělské mechanizátory pro potřeby několika krajů. Tato forma studia pokračovala do roku 1993.

V roce 1993 se škola transformovala na Integrovanou střední školu zemědělskou a technickou - Centrum odborné přípravy. To v praxi znamenalo, že ve škole byly integrovány obory maturitní a obory učební se vzájemnou prostupností. V roce 1999 škola splýnula se Středním odborným učilištěm stavebním a Učilištěm Josefův Důl a vznikl nový subjekt s názvem Střední odborná škola, Střední odborné učiliště a Učiliště - Centrum odborné přípravy.

Od 1. září 2005 se škola jmenuje STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA a STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ, MLADÁ BOLESLAV, JIČÍNSKÁ 762. Jejím zřizovatelem je Středočeský kraj.

Areál školy a budovy školy (i domov mládeže) procházejí v posledních letech postupnou rekonstrukcí. Dílny byly v roce 2005 rozšířeny o nově postavený blok učeben, kde se nacházejí pracoviště pro truhláře, zedníky, je zde laboratoř měření, učebna pro praktickou výuku, šatny a sociální zázemí pro žáky a sborovna pro učitele odborného výcviku. Jednotlivé dílny jsou postupně vybavovány novými stroji a zařízeními. Ve škole jsou vybudovány 2 moderní učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií a další dvě učebny se nacházejí i v budově domova mládeže. Další učebny jsou vybaveny novou audiovizuální technikou. Ve druhé školní budově, v Jičínské ulici čp.1025, se nacházejí učebny pro výuku žáků učebních oborů, domov mládeže, tělocvična a kuchyň s jídelnou.

Ve školním roce 2022/2023 studuje ve škole 537 studentů, celkem ve 24 třídách.

KONCEPCE ŠKOLY

Škola má ve svém vzdělávacím programu zařazeny obory maturitní a obory učební. Cílem vzdělávacího programu je nabídnout obory podle zájmu a schopností žáka, představ rodičů a potřeb trhu práce a sociálních partnerů.

Nabídkou učebních a maturitních oborů v jedné škole je žákům umožněno v případě zájmu změnu oboru z učebního na maturitní a obráceně. Zejména u oborů učebních jsou školní vzdělávací programy u většiny oborů konstruovány tak, aby umožnily v 1. pololetí prvního ročníku změnu oboru např. při nevhodně zvoleném oboru. Pro absolventy učebních oborů má škola ve své vzdělávací nabídce obory nástavbového studia, ve kterých si mohou zájemci při denní či dálkové formě doplnit maturitní vzdělání.

4 Charakteristika ŠVP

Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762		
Adresa	Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Délka studia v letech:	3

Obor vzdělávání **MECHANIK OPRAVÁŘ MOTOROVÝCH VOZIDEL** je náročný na intelektové a manuální dovednosti žáků při uplatnění tvořivého a logického myšlení. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky. Záměrem je vybavit absolventa takovými znalostmi, dovednostmi a postoji, které mu umožní dobré uplatnění na trhu práce. Při sestavování obsahu vzdělávání byly respektovány požadavky sociálních partnerů příslušné odbornosti. Cílem vzdělávacího programu je poskytnout žákům určité množství všeobecných a odborných poznatků a dovedností pro provádění montáží a demontáží, zajišťování oprav, údržby, seřízení a výměny dílů a funkčních částí, funkční kontroly po provedené opravě a seřízení automobilů, vyplňování technické dokumentace z oblasti evidence prováděných servisních a opravárenských činností, zajištění potřebného materiálu a náhradních dílů apod.

Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých firmách regionu. Obsah všech odborných předmětů je důsledně koordinován s odborným výcvikem. Celkovým záměrem školního vzdělávacího programu je připravit pracovníky, kteří se dobře umístí na trhu práce a budou schopni reagovat na měnící se podmínky na trhu práce.

CELKOVÉ POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DANÉM PROGRAMU

Školní vzdělávací program respektuje koncepci středního odborného vzdělávání, která vychází z celoživotně pojetého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, v němž je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Zároveň naplňuje vlastní vizi školy, která směřuje k vytvoření školy jako místa pro seberealizaci žáka i učitele, školy pomáhající a partnerské s důrazem na etické normy. V souladu s tím je záměrem školy připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Cíle středního odborného vzdělávání

Koncepcí středního vzdělávání, včetně odborného, vychází z celoživotně pojetého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století⁴.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa⁵, tzn.:

Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumějí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro

uplatnění se na trhu práce;

- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře, včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytvoření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- rozvoji volných vlastností žáků;
- rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytvoření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, k jejich připravenosti tuto identitu chránit a současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

REALIZACE KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Vývoj nových technologií a proměnlivé podmínky trhu práce kladou ve výchovně vzdělávacím procesu požadavky na rozvíjení tzv. klíčových kompetencí. Ve výuce podle ŠVP se rozvíjejí všechny klíčové kompetence, tak jak jsou uvedeny v profilu absolventa i v příslušném RVP. Každý vyučovací předmět i další

aktivity však přispívají k rozvoji klíčových kompetencí různou mírou. V průběhu přípravy v oboru jsou žáci vedeni tak, aby si byli vědomi svých osobních možností a kvalit, aby uměli pracovat samostatně i v týmu. Žáci se připravují i na uplatnění v živnostech a malých firmách, kde přicházejí do kontaktu se zákazníky, učí se vhodnému jednání, správné organizaci práce. Výuka pomáhá rozvoji osobnosti a vytváří předpoklady k tomu, aby měli žáci možnost dalšího rozvoje. Učitelé se snaží pozitivně ovlivňovat chování žáků ve škole i na akcích organizovaných školou, na vytváření příznivého klimatu ve škole. Vhodné zapojení žáků do kolektivu vede k upevňování a rozvíjení sociálních kompetencí – žáci se učí uplatňovat své schopnosti, respektovat druhé a spolupracovat s nimi. Komunikativní dovednosti jsou rozvíjeny na úrovni verbální, písemné i s využitím informačních a komunikačních technologií. Oblast využití informačních a komunikačních technologií je zaměřena nejen na osvojení dovedností práce s těmito technologiemi, ale také na vhodném využití těchto znalostí pro svůj osobní i pracovní život. Výchovný a vzdělávací proces je veden tak, aby se žáci chovali zodpovědně při plnění pracovních úkolů a aby zodpovídali za své jednání v různých občanských i pracovních situacích. Rozvíjení klíčových kompetencí je vhodně zařazeno do všech předmětů. Proces uplatňování a rozvíjení klíčových kompetencí je veden tak, aby byl soustavný a vykazoval vývojový posun v průběhu přípravy na povolání.

Vyučující jednotlivých předmětů uvedou v časovém a tématickém plánu kompetence, které ve výuce předmětu rozvíjí a jakým způsobem.

DALŠÍ VZDĚLÁVACÍ A MIMOVYUČOVACÍ AKTIVITY

Pro aktivity spojené s posilováním soudržnosti kolektivu je ihned po zahájení vzdělávání ve škole organizován pro žáky prvních ročníků adaptační kurz.

Vedle samotného vyučování dle rozpisu učiva je v 1. a 2. ročníku zařazen sportovní výcvikový kurz (zimní a letní).

Během studia je vytvořen prostor pro kulturně-vzdělávací a výchovné akce (filmová a divadelní představení, přednášky, výstavy, knihovny, galerie, výchovné programy).

Jednotlivým vyučujícím je dán prostor pro organizaci exkurzí do podniků, popřípadě na výstavy a veletrhy související se zvoleným oborem studia.

Každý rok škola organizuje pro své žáky poznávací zájezd do Velké Británie, který by měl rozšířit jejich znalosti o ostrovní zemi, seznámí s pamětihodnostmi bývalé světové velmoci a nabídnout setkání s rodilými mluvčími angličtiny v jejich domácím prostředí (pokud to organizace a typ zájezdu umožní).

Dále škola organizuje zpravidla jednodenní zájezd do Německa (Berlín, Drážďany).

Tématika ochrany člověka za mimořádných událostí je realizována na základě pokynu MŠMT č.j. 13586/03-22 ze dne 4. 3. 2003 v rámci předmětu tělesná výchova.

Škola se snaží motivovat žáky k zapojení se do Středoškolské odborné činnosti a různých soutěží (např. jazykové soutěže, sportovní soutěže).

ORGANIZACE VÝUKY

Studium je organizováno jako tříleté denní.

Dosažený stupeň vzdělání - střední vzdělání s výučním listem, kvalifikační úroveň EQF 3

Výchovně vzdělávací proces je naplánován na období září až červen, celkem 40 týdnů. Vyučování je podle aktuálního učebního plánu rozplánováno na 33 týdnů, zbývajících 7 týdnů je využito dle rozpisu v učebním plánu.

Výuka je organizována ve čtrnáctidenních cyklech. V prvním ročníku mají žáci tři dny praktického vyučování a sedm dní teoretického vyučování, ve druhém a třetím ročníku pět dní praktického vyučování a pět dní teoretického vyučování v jednom cyklu.

Vzdělávací program má část teoretickou a praktickou. Teoretické vyučování probíhá v prostorách hlavní školní budovy a v části domova mládeže. Výuka tělesné výchovy se realizuje v tělocvičně a posilovně, která je součástí domova mládeže a na školním hřišti, které se nachází v areálu školy. Odborný výcvik probíhá v prostorách dílen a odborná praxe na smluvních pracovištích.

Část předmětů se učí ve skupinách (cizí jazyk, informační a komunikační technologie, tělesná výchova, odborný výcvik) při zachování nezbytných zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Školní výuka je realizována v kmenových a odborných učebnách, řídí se rozvrhem, který je sestaven tak, aby odpovídal požadavkům výuky, respektoval specifika jednotlivých předmětů a možnosti školy.

Závěrečná zkouška se organizuje v souladu s platnými předpisy.

Adaptační kurz, lyžařský výcvik, letní sportovně turistický kurz, odborné exkurze, sportovní a jiné soutěže i kulturní akce jsou organizačně zajišťovány pověřenými pedagogy ve spolupráci s vedením školy.

Zvýšená pozornost je věnována vedení žáků k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k dodržování pracovních předpisů a dále problematice ochrany člověka za mimořádných událostí ve smyslu pokynu MŠMT č.j. 13586/03-22 ze dne 4. 3. 2003.

REALIZACE PRAKTICKÉHO VYUČOVÁNÍ

Praktické vyučování je realizováno při odborném výcviku. Odborný výcvik je realizován pod vedením učitelů odborného výcviku. Žáci jsou na odborný výcvik děleni do skupin v souladu s Nařízením vlády č. 689/2004 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Žáci provádějí cvičné a produktivní práce. V případě, že žáci vykonávají produktivní práci, jsou za ní finančně odměňováni v souladu s příslušnými předpisy.

Odborný výcvik se uskutečňuje převážně ve školních dílnách, kde jsou pro realizaci odborného výcviku jednotlivá pracoviště vybavena potřebnými stroji, zařízeními a náradím. V průběhu třetího ročníku absolvují žáci část odborného výcviku na pracovištích fyzických či právnických osob na základě smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování. Zde žáci pracují pod přímým dohledem instruktorů. Délka této praxe je uvedena v osnově předmětu odborný výcvik. Pracoviště fyzických či právnických osob zajišťuje škola; ve výjimečných případech umožňuje škola sjednání pracoviště samotným žákům a s tímto pracovištěm následně uzavírá smlouvu.

Ve třetím ročníku žáci absolvují v průběhu odborného výcviku převážnou část praktického výcviku v řízení motorových vozidel.

STRUKTURA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah vzdělávání je začleněn do vyučovacích předmětů a podrobně ho zpracovávají učební osnovy. Vyučovací předměty jsou všeobecně vzdělávací a odborné. Učební osnovy jednotlivých předmětů jsou zpracovány rámcově. V učebních osnovách jsou kromě učiva vymezeny také očekávané výsledky vzdělávání.

METODICKÉ PŘÍSTUPY

Metody a formy vzdělávání volí vyučující se zřetelem k charakteru předmětu a ke konkrétní situaci ve vyučovacím procesu. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových, odborných a dalších kompetencí a dovedností, podporují nadané žáky a jejich předpoklady pro další studium. Jsou to například metody autodidaktické (techniky samostatného učení a práce), problémového vyučování, dialogické metody, metody demonstrační, simulační nebo metody týmové práce. Metody a postupy odpovídají potřebám a zkušenostem jednotlivých pedagogů. Zařazení jednotlivých metod do školního vzdělávacího programu je konkretizováno až na úrovni vyučovacích předmětů.

ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažených cílů středního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně (§ 57).

Hodnocení žáků je prováděno na základě klasifikačního řádu, který je součástí vnitřního řádu školy (Kapitola 6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy). Klasifikace v jednotlivých předmětech je výsledkem průběžného sledování a posouzení znalostí žáka za příslušné klasifikační období. Požadované výsledky vzdělávání jsou přiměřené učebním osnovám a profilu absolventa. V předmětech teoretických nebo s převahou teorie učitel hodnotí proporcionálně jak ústní, tak písemný projev a jiné výkony žáka při vyučování. Hodnocení je konkrétněji rozpracováno na úrovni jednotlivých předmětů. V předmětech s praktickým zaměřením jsou hodnoceny zejména dovednosti žáka, využití teoretických poznatků v praxi, přístup žáka k práci, dodržování zásad bezpečnosti práce, schopnost organizace práce a pořádek na pracovišti.

Formy diagnostiky a hodnocení:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- didaktické testy
- samostatné práce
- hodnocení aktivity
- sebehodnocení studenta
- hodnocení třídy, skupiny
- hodnocení aktivity a průběhu činností
- hodnocení a klasifikace pohybových aktivit, jejich zvládnutí
- hodnocení kritérijních požadavků formou testování
- ústní zkoušení teoretických částí výuky
- hodnocení připravenosti na výuku.

Zásady hodnocení:

- Hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků by mělo být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena.
- Hodnocení by mělo být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Mělo by vycházet z míry očekávaných výstupů formulovaných učebními dokumenty a podpořených školským zákonem.
- Učitel přistupuje k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu.
- Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.
- Učitel přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktům vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšného hodnocení.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností, projevů, výkonů a výsledků.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka.
- Hodnocením nevyvoláváme stres. Hodnocení nesmí být trestem, není sankcí.
- Omezujeme individuální zkoušení u tabule. Vhodnější je hodnotit vzdělávací činnosti žáka v jejich přirozené podobě na jeho pracovním místě. Všechny důležité činnosti oznamujeme předem – včetně požadavků, které budeme hodnotit.

SYSTÉM PÉČE O ŽÁKY SE SVP A PODPORY NADANÝCH ŽÁKŮ - METODICKÝ POKYN**viz. dodatek č. 1****REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE****Vzdělávání je směřováno k tomu, aby absolvent:**

- chápal bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků;
- dodržoval příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a hygienické předpisy;
- používal osobní ochranné pracovní prostředky podle platných právních norem, předpisů a směrnic pro dané jednotlivé činnosti a pracovní postupy;
- uplatňoval oprávněné nároky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví odpovídající bezpečnostním a protipožárním předpisům při práci či případném pracovním úrazu.

PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy.

Studium je určeno pro chlapce a dívky, kteří:

- splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělání před splněním povinné školní docházky
- vyhověli přijímacímu řízení v rozsahu stanoveném ředitelem školy
- splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání

Přihlášky ke vzdělávání ve střední škole

Přihlášky podává zletilý uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého žáka v případě denní formy vzdělávání v termínu do 1. března příslušného roku řediteli střední školy na tiskopisu předepsaném MŠMT (k vyplnění lze použít vzor zveřejněný na webových stránkách MŠMT, vytištěný může být i černobíle; formulář přihlášky může uchazeč získat také na základní škole případně na webových stránkách školy). Prospěch ze ZŠ musí být potvrzen ředitelem základní školy nebo notářsky ověřen.

Poznámky a upozornění:

- součástí přihlášky musí být v případě nezletilého uchazeče jeho souhlasné vyjádření (podpis)
- přihláška musí být potvrzena lékařem – u všech učebních oborů
- uchazeči se ZPS či s SPU přiloží k přihlášce potvrzení specializovaného pracoviště
- k přihlášce musí uchazeči přiložit rovněž doklady o jiných specifikách, pokud je uvedou v přihlášce
- přihláška musí být vyplněna čitelně!

4.1 Podmínky realizace

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní vzdělávací program je realizován ve vlastních prostorách školy, jejichž vlastníkem je zřizovatel školy, tj. Středočeský kraj.

Jedná se o tyto budovy a prostory:

Areál školy

- budova školy, Jičínská ulice 762, Mladá Boleslav

(učebny, kabinety, sborovna, kanceláře vedení školy a ekonomického úseku, knihovna, školní informační centrum)

- budovy dílen (2) (dílny pro jednotlivé obory, kabinety, kancelář vedoucího dílen, sborovna dílen, učebna dílen)

- sklad materiálu

- ocelokolna a garáže na uložení techniky

- sportovní hřiště

- cvičiště autoškoly

- zahrada školy

Domov mládeže, Jičínská ulice 1025, Mladá Boleslav

- ubytovací prostory (192 lůžek)

- školní kuchyň s jídelnou (aktuální kapacita 520 jídel)

- učebny, kabinety, sborovna

- tělocvična, posilovna, sklad nářadí

Škola je pro výuku jednotlivých oborů vybavena celkem 54 učebnami a dílnami, které jsou vybaveny potřebnými učebními pomůckami.

Budova i celý areál, ve kterém je škola umístěna, skýtá dostatek prostoru pro plnění školního vzdělávacího programu.

Kromě kmenových učeben (20) se zde nacházejí odborné učebny (16) a dílny pro praktické vyučování (18). Učebny jsou vybaveny dataprojektory a audiotechnikou. Počítače a přístup k Internetu jsou žákům k dispozici v budově školy a také na domově mládeže.

Žáci mohou využívat i školní knihovnu.

K výuce tělesné výchovy slouží tělocvična s vhodným náčiním a nářadím, posilovna a venkovní hřiště.

Materiálně technické podmínky pro výuku matematiky, fyziky a dalších přírodovědných předmětů jsou na dobré úrovni. Vyučuje se v běžných učebnách a vybavení učebními pomůckami je standardní.

Prostorové a materiální podmínky pro výuku výpočetní techniky jsou na dobré úrovni. Ve škole se nacházejí čtyři počítačové učebny (85 ks počítačů). Ve třídách jsou instalovány dataprojektory s počítači pro učitele.

Jazykové učebny jsou vybaveny magnetofonem, videem, zpětným projektoem a ozvučovací technikou a interaktivní tabulí. Vyučující disponují také přenosnými magnetofony. K výuce jazyků může být využíváno materiální vybavení učeben výpočetní techniky.

Výuka všeobecně vzdělávacích a společenskovedních předmětů probíhá v estetickém prostředí prostorných tříd. Pro výuku odborných technických předmětů jsou využívány učebny: fyzika, automobily, cvičný sklad, elektro učebna, atd.

Praktické vyučování je realizováno kromě odborných učeben (dílnách) ve škole také formou odborné praxe. Praxe je zajišťována na pracovištích fyzických a právnických osob (viz. Spolupráce se sociálními partnery).

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

ŠVP realizuje k 1. 9. 2022 kolektiv 58 (49 přepracovaných) pedagogických pracovníků školy (z nich je 26 žen, tj. 24 přepracovaných). Na domově mládeže pracuje 8 vychovatelů (z nich je 7 žen).

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky pro odbornou způsobilost a většina má i způsobilost pedagogickou. Předsedové metodických týmů (předmětových komisí) jsou garanty požadované úrovně výuky předmětů zařazených do daného metodického týmu.

Ve škole pracují tyto metodické týmy:

- Český jazyk a literatura + společenskovední předměty

- Cizí jazyky

- Přírodovědné předměty + informační a komunikační technologie

- Tělesná výchova

- Ekonomické předměty + administrativní předměty

- Technické odborné předměty

Ve škole pracují školní metodik prevence, výchovný poradce a školní psycholog. Školní metodik prevence společně s učiteli vykonává činnosti k předcházení nežádoucích jevů (šikana a drogy) a k jejich včasnému odhalení. Řešení otázek spojených se studiem žáků se SVP, studijních a kázeňských problémů spadá do oblasti činnosti výchovného poradce. Ten koordinuje spolupráci mezi rodiči a žáky na jedné straně a vedením školy a třídními učiteli na straně druhé. Školní psycholog nabízí možnost konzultací rodinných, třídních, školních, osobních či jiných problémů. Žáci i pedagogové mohou využívat služeb výchovného poradce, školního metodika prevence a školního psychologa.

V oblasti personální politiky má vedení školy následující priority:

- zvyšování odborné a pedagogické úrovně všech zaměstnanců
- zvýšení aprobovanosti pedagogických zaměstnanců
- doplňování pedagogického sboru mladými zaměstnanci (zejména pak v oblasti výuky odborných předmětů)
- stabilizace pedagogického sboru i skupiny nepedagogických zaměstnanců
- motivační program pro chybějící pedagogické profese (cizí jazyky, odborné předměty)

K zajištění výše uvedených priorit je maximálně podporován DVPP, jehož základem je dlouhodobý PLÁN DVPP.

Vedení školy podporuje v současném období zejména následující oblasti:

- spolupráce při tvorbě ŠVP
- počítačová gramotnost
- výuka cizích jazyků
- semináře a kurzy pro vedoucí pracovníky (ŘŠ, ZŘŠ, VP, ICT koordinátor, ...)
- odborné semináře pro vyučující jednotlivých předmětů.

Cíle stanovené v personální oblasti jsou plněny se střídavými úspěchy. Do pedagogického sboru průběžně přichází mladí pedagogové, starší učitelé nemají však vždy dostatek motivace využívat moderních výukových metod či techniky, což souvisí také s jejich vztahem k ICT gramotnosti. Přesto již většina učitelů s úspěchem využívá interaktivní tabuli či class server.

Práva a povinnosti pedagogických zaměstnanců jsou řešeny v souladu se zákoníkem práce a pracovním řádem pro zaměstnance školy. Ve škole dále pracuje odborová organizace, která hájí práva zaměstnanců a má se školou uzavřenou kolektivní smlouvu.

.

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI VZDĚLÁVÁNÍ

1. Důkladné a prokazatelné seznámení žáků s předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, protipožárními předpisy a s technologickými postupy.
2. Používání technického vybavení, které odpovídá bezpečnostním a protipožárním předpisům.
3. Používání osobních ochranných pracovních prostředků podle platných předpisů.
4. Vykonyávání stanoveného dozoru.

.

Stupně dozoru jsou vymezeny následovně:

Práce pod dozorem vyžaduje trvalou přítomnost osoby pověřené dozorem, která dozírá na dodržování BOZP. Tato osoba musí všechna pracovní místa zrakově obsáhnout tak, aby mohla bezprostředně zasáhnout v případě porušení bezpečnostních předpisů a pracovních pokynů nebo ohrožení. Při práci s dohledem osoba pověřená dohledem zkontroluje pracoviště před zahájením práce a pokud všechna pracovní místa zrakově neobsáhne, pak je v průběhu prací obchází a kontroluje. Stanovení stupně dozoru na konkrétní probírané téma odborného výcviku je povinností vedoucích pracovníků školy v závislosti na charakteru tématu, předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a na podmínkách jednotlivých pracovišť, kde žáci požadavky příslušného celku plní.

4.2 Začlenění průřezových témat

4.2.1 Realizace průřezových témat

REALIZACE PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Zařazení průřezových témat do výuky je zaměřeno tak, aby si žáci uvědomili vzájemnou použitelnost a souvislost znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata výrazně formují charakter žáků.

Průřezová témata jsou zařazována do všech ročníků vždy podle vhodné vazby na učivo.

Občan v demokratické společnosti

Charakteristika tématu

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace

Výchova k odpovědnému a aktivnímu občanství v demokratické společnosti zahrnuje vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj;
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů;
- společnost – jednotlivce a společenské skupiny, kultura, náboženství;
- stát, politický systém, politika, soudobý svět;
- masová média;
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita;
- potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život.

Těžiště realizace průřezového tématu se předpokládá:

- v důsledně a promyšleně prováděné **etické výchově**, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucitění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci...). Občanské ctnosti úzce souvisejí s tím, jaký je člověk ve svém soukromí – v nevěřejné oblasti svého prožívání a jednání. Ke skutečnému lidství a dobré morálce, projevující se v prosociálním chování, by měly vést všechny vyučovací předměty – všechny složky školního kurikula, a to především použitím prožitkové výukové strategie, která obsahuje přijetí žáka učitelem i skupinou žáků, pozitivní motivaci, prožitek žákova úspěchu. Cílem je kladný přístup žáka k sobě samému a z toho pramenící kladný přístup žáka k životu, k ostatním lidem, k živé i neživé přírodě, ke kulturním

a jiným hodnotám, které lidé vytvářejí;

- **ve vytvoření demokratického klimatu školy** (např. dobré přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem);
- v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
- v cílevědomém úsilí o dobré **znalosti a dovednosti žáků**, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání; tyto vědomosti a dovednosti budou žáci nejvíce získávat ve vyučovacích předmětech zaměřených na výchovu k občanství a společenskovední vzdělávání, tedy např. v občanské nauce, v základech společenských věd nebo v dějepisu;
- v **promyšleném a funkčním používání strategií výuky**, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
- v realizaci **mediální výchovy**.

Člověk a životní prostředí

Charakteristika tématu

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Obsah tématu a jeho realizace

Průřezové téma je začleněno v rámcovém vzdělávacím programu do cílů vzdělávání a výsledků vzdělávání v různých souvislostech. Získané vědomosti a dovednosti se v průřezovém tématu propojují a doplňují tak, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno ve společenskovedním vzdělávání, v estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do obsahových okruhů podle charakteru oborů

vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti.

Obsah průřezového tématu Člověk a životní prostředí zahrnuje témata:

- biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny);
- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje).

Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami. V praktickém vyučování je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, využívat úsporné spotřebiče a postupy, dodržovat požadavky na bezpečnost a hygienu práce. Problémově zadávané otázky, úkoly nebo situace mají žákům umožnit nejen pochopení a procvičování probíraného učiva, ale i uplatnění jejich dalších znalostí z různých oblastí vzdělávání i z mimoškolního prostředí. Vzdělávací a výchovný význam mají žakovské projekty s environmentální problematikou propojenou s odborným učivem a s odbornou praxí.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy doporučujeme spolupracovat se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

1. Individuální příprava na pracovní trh

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;

- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

2. Svět vzdělávání

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

3. Svět práce

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

Informační a komunikační technologie

Charakteristika tématu

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podporný charakter ve vztahu ke všem

složkám kurikula.

Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Je zřejmé, že s rozvojem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích na základní škole bude úkolem střední školy mj. vyrovnání úrovně připravenosti žáků na určitý standard a poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

Obsah tématu a jeho realizace

Za základ objektivního hodnocení dovedností a znalostí je považován systém certifikací ECDL (European Computer Driving Licence).

Obsah průřezového tématu vymezuje příslušná výše uvedená klíčová kompetence a vzdělávací oblast. Oblast vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích svým obsahem a rozsahem splňuje požadavky (základní úrovně) systému ECDL.

Průřezové téma je zpravidla realizováno v samostatném vyučovacím předmětu převážně všeobecně vzdělávacího charakteru, žádoucí je však jeho pronikání i do předmětů ostatních.

Přístup k výuce informačních a komunikačních technologií se odvíjí od postavení tohoto tématu v celkové koncepci vzdělávání. Obvykle je do učebního plánu začleněn samostatný vyučovací předmět poskytující žákům základní všeobecné dovednosti a vědomosti.

Současně je třeba splnit další dvě podmínky

– žáci musí nejprve pochopit základní principy informačních a komunikačních technologií a musí se být schopni orientovat ve výpočetním systému. Z důvodu faktické provázanosti témat se budou jednotlivé tematické celky neustále prolínat a jejich výuka bude mnohdy probíhat v několika cyklech tak, aby žáci k náročnějším tématům přešli teprve po zvládnutí základů. Některé tematické celky tak budou během studia zařazeny několikrát, ovšem vždy na vyšší úrovni a s vyšší náročností tak, aby znalosti a dovednosti gradovaly v nejvyšším ročníku. Další učivo lze řadit dle aktuálních vzdělávacích potřeb, jejichž příčinou mohou být specifika oboru, podpora výuky v jiných vyučovacích předmětech, změny na trhu práce a vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Těžiště výuky informačních a komunikačních technologií je v provádění praktických úkolů. Je-li použita metoda výkladu, je vhodné, aby ihned následovalo praktické procvičení vyloženého učiva. Proces seznamování se s metodami a prostředky informačních a komunikačních technologií (ukázka nových činností, jejich praktické vyzkoušení na počítači a následné pochopení nové látky) je často jen úvodem do problematiky, stále častěji však bude navazovat na znalosti žáků ze základní školy (či obecněji z předchozího vzdělávání). Praktické úlohy by neměly chybět v žádné vyučovací hodině. Realizovány mohou být formami různých cvičení, samostatných prací, souhrnných prací, projektů, testů s použitím počítače. V rámci výuky práce s počítačem je vhodné uplatnit projektový přístup. Projekt je komplexní praktickou úlohou, při níž je aplikováno široké spektrum dovedností žáka. Projekt by měl být týmovou prací. Rozsah a náročnost projektu by měly gradovat ve vyšších ročnících, kdy jsou znalosti žáků na nejvyšší úrovni.

Použití informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Využívání ICT ve vzdělávání žáků se zdravotním postižením je nutno přizpůsobit individuálním potřebám žáka, a to jak ve smyslu druhu nebo typu používaných produktů, tak rozsahu jejich uplatňování. Při posuzování těchto hledisek je nutné mj. vycházet z toho, jakých podpůrných nebo kompenzačních technologií a produktů žák v průběhu předchozího vzdělávání využíval, na jaké úrovni jich využívá a do jaké míry lze toto využívání dále zdokonalovat tak, aby co nejlépe reflektovaly individuální vzdělávací potřeby žáka. Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu zdravotně postiženého žáka je proto důležité vycházet z odborného hodnocení a doporučení školského poradenského zařízení, jehož je žák klientem, případně dalších odborných pracovišť, která se specializovanými technologiemi pro zdravotně postižené zabývají.

Výrobci prostředků informačních a komunikačních technologií vycházejí vstříc zdravotně postiženým osobám a upravují tyto prostředky pro jejich specifické potřeby. Tělesně a zrakově postiženým lidem je k dispozici široké spektrum hardwarových a softwarových produktů, které usnadňují používání osobního počítače a umožňují jim tak komunikaci se světem, pomáhají jim vzdělávat se i pracovat. V oblasti hardware byly vyvinuty pomůcky pro jednodušší ovládání klávesnice počítačů, nahrazení části klávesnice pohybem myši, úpravy ovládání monitorů a nastavení tiskáren, řada přístrojů je nastavována vzdáleně prostřednictvím připojení k síti. Při potížích s používáním standardního rozvržení klávesnice (QWERTZ) se používá rozložení klávesnice typu Dvorak. Existují tři rozložení klávesnice typu Dvorak: pro psaní oběma rukama, pro psaní pouze levou a pro psaní pouze pravou rukou. K použití těchto funkcí není zapotřebí žádné zvláštní vybavení. Bylo vyvinuto alternativní vstupní zařízení jako je jednoduchý vypínač nebo vstupní zařízení ovládané nádechem a výdechem pro osoby, které nemohou používat myš ani klávesnici.

Pro potřebu nevidomých a slabozrakých byla vyvinuta komplexní řešení, která umožňují realizovat vstup i výstup dat pomocí externího zařízení pracujícího s Braillovým písmem, navíc v kombinaci s hlasovým výstupem.

V oblasti software již většina operačních systémů má zabudovány usnadňující funkce. Tyto funkce pomohou lidem, kteří mají problémy s používáním klávesnice nebo myši, jsou mírně zrakově postižení či osobám s poškozeným sluchem. Usnadňující funkce je možné nainstalovat spolu s operačním systémem, nebo je lze přidat později z instalačního disku. Vzhled a chování prostředí operačních systémů lze vzhledem k různým omezením zraku a pohybu upravit rovněž pomocí ovládacích panelů a dalších vestavěných funkcí. Patří sem například nastavení barev a velikostí ikon a písma, hlasitosti a chování myši a klávesnice. Mezi podpůrné aplikace, dostupné pro běžné operační systémy, patří například:

- programy pro osoby s postižením zraku, které mění barvu informací na obrazovce nebo informace na obrazovce zvětšují,
  - programy pro nevidomé nebo osoby, které nemohou číst. Tyto programy zprostředkují informace z obrazovky na externí zařízení v Braillově písmu nebo je převádějí do syntetizované řeči,
  - programy, které dovolují „psát“ pomocí myši nebo hlasu,
- software, který umožňuje předvídat slova nebo fráze. Tento software umožňuje rychlejší zadávání textu s menším počtem úhozů na klávesnici.

Občan v demokratické společnosti

Pokryto předmětem

Občanská nauka

Člověk a životní prostředí

Pokryto předmětem

Biologické a ekologické vzdělávání

Člověk a svět práce

Pokrytí v projektu

Ročníkový projekt

Informační a komunikační technologie

Integrace do výuky

Odborný výcvik

3. ročník Diagnostika

Pokryto předmětem

Informační a komunikační technologie

Pokrytí v projektu

Ročníkový projekt

5 Učební plán

Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762		
Adresa	Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Délka studia v letech:	3

Učební plán ročníkový

Povinné předměty

1. ročník   2. ročník   3. ročník

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Český jazyk a literatura	2	2	1	5
Cizí jazyk	2	2	2	6
Občanská nauka	1	0 1/2	1	2,5
Přírodní vědy	2	2	0	4
Matematika	3	1	1	5
Tělesná výchova	2	1	1	4
Informační a komunikační technologie	2	1	-	3
Ekonomika	-	1	1 1/2	2,5
Technické kreslení	2	-	-	2
Části strojů	3	-	-	3
Technologie	3	-	-	3
Motorová vozidla	3	3	2	8
Automobilová elektrotechnika	-	2	2	4
Diagnostika a servis	-	1	1	2
Řízení motorových vozidel	-	-	2	2
Odborný výcvik	6	17	17	40
Celkem základní dotace	31	33,5	31,5	96
Celkem disponibilní dotace	0	0	0	0
Celkem v ročníku	31	33,5	31,5	96

Přehled využití týdnů

	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	33	33	32
Adaptační kurz	1		
Lyžařský kurz	1		
Sportovně turistický kurz		1	
Závěrečná zkouška			2
Časová rezerva	5	6	4
Celkem:	40	40	38

POZNÁMKY:

- 1) Vyučování je organizováno tak, že se od druhého ročníku střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku. Na odborný výcvik jsou žáci rozděleni na skupiny, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické požadavky podle platných předpisů. Počet žáků na jednoho učitele odborného výcviku je stanoven vládním nařízením.
- 2) Odborný výcvik probíhá na pracovišti školy pod odborným vedením učitele odborného výcviku. Ve třetím ročníku jsou žáci zařazováni i na smluvní pracoviště, kde pracují pod dozorem instruktora.

6 Spolupráce se sociálními partnery

Sociálními partnery školy jsou Úřad práce v Mladé Boleslavi, Středočeský kraj jako zřizovatel školy, fyzické a právnické osoby vykonávající činnost v potřebném oboru, rodiče a žáci, ostatní firmy, školy podobného zaměření a instituce v regionu (škola je členem OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY). Se všemi těmito partnery byla vždy konzultována potřeba zařazení daného oboru do zařazovací listiny školy.

ÚŘAD PRÁCE

Spolupráce s úřadem práce je zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce, upravovat učební plán a osnovy jednotlivých předmětů. Cílem je minimalizovat počet absolventů, kteří budou po ukončení studia pobírat podporu v nezaměstnanosti. Všichni žáci se během studia zúčastní besedy na Úřadu práce v Mladé Boleslavi v prvním a závěrečném ročníku studia. Cílem besedy je seznámení žáků s činností úřadu práce, s možnostmi pomoci při hledání vhodného uplatnění po absolvování studia, s podmínkami podpory v nezaměstnanosti, s podmínkami eventuální rekvalifikace a aktuální situací na trhu práce a s aktuální nezaměstnaností.

FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY

S fyzickými a právnickými osobami spolupracuje škola v několika oblastech: - praxe žáků u těchto organizací - podpora výuky ve škole zapůjčováním či darováním zařízení, náradí, materiálů, dokumentace - besedy či přednášky se žáky ve škole či ve firmě - školení učitelů zejména odborných předmětů ve firmách - případné sponzorování akcí školy (maturitní ples, výroba propagačních materiálů na dny otevřených dveří, apod.). Při výuce žáků v oboru MECHANIK OPRAVÁŘ MOTOROVÝCH VOZIDEL škola spolupracuje zejména s největší automobilkou ŠKODA AUTO a.s. a na ní navázanými dodavatelskými firmami a autoservisy. Jejich požadavky a připomínky ovlivňují především odborné předměty, jejich obsah a zaměření. Důležitým kontaktem mezi firmami a školou je výkon praxe žáků na pracovištích těchto firem.

Jedná se zejména o tyto podniky:

- TRANSCENTRUM BUS s.r.o., Kosmonosy
- MP AUTODÍLY ŠTAJNER PAVEL, Kolomuty
- LIPSKÝ MIROSLAV, PNEUSERVIS, Mladá Boleslav
- ŠKODA AUTO a.s., Mladá Boleslav
- LAURETA AUTO a.s., Mladá Boleslav
- AUTOZITKA s.r.o., Martinovice

RODIČE A ŽÁCI

Rodiče mohou ovlivňovat obsah školního vzdělávacího programu, a to prostřednictvím školské rady. Žáci mohou ovlivňovat školní vzdělávací program stejným způsobem nebo připomínkami a návrhy u třídního učitele či při jednání studentského parlamentu.

7 Projekty

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762, Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Délka studia v letech:	3.0
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání

Ročníkový projekt

Určen pro: 3. ročník

8 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Mladá Boleslav, Jičínská 762		
Adresa	Jičínská 762, 293 01 MLADÁ BOLESLAV		
Název ŠVP	(2022) AUTOMECHANIK DIAGNOSTIK		
Platnost	od 01.09.2022 počínaje 1. ročníkem	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Kód a název oboru	RVP 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel	Délka studia v letech:	3

PRAVIDLA HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevu žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.

Prospěch žáka se určuje podle pravidel hodnocení a klasifikace žáků.

A) PRAVIDLA HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla chování žáků jsou formulována ve Školním řádu SOŠ a SOU, Mladá Boleslav, Jičínská 762, který je součástí Organizačního řádu SOŠ a SOU, Mladá Boleslav, Jičínská 762. Problematiku porušování norem pak řeší Sankční řád SOŠ a SOU, Mladá Boleslav, Jičínská 762.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.
- Pochvalu nebo jiné ocenění uděluje žákům třídní učitel nebo ředitel školy.
- Podle závažnosti provinění mohou být žákům uložena některá z těchto výchovných opatření k posílení kázně žáků:

- napomenutí třídním učitelem, napomenutí učitelem odborného výcviku
- důtka třídního učitele, důtka učitele odborného výcviku
- důtka ředitele školy

Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy v rámci správního řízení.

Chování žáka se klasifikuje následujícími stupni:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla práva a morálky. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami práva a morálky. Dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu, dopouští se závažnějších přestupků proti zásadám školního řádu, pravidlům práva a morálky.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Současně s klasifikací nižším stupněm z chování může být uděleno výchovné opatření. Toto výchovné opatření může také předcházet vlastní klasifikaci již v průběhu školního roku.

B) HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKŮ

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se klasifikuje těmito stupni prospěchu:

1 – výborný; 2 – chvalitebný; 3 – dobrý; 4 – dostatečný; 5 - nedostatečný

Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacím předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, určí stupeň prospěchu žáka za klasifikační období po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Na pedagogických radách v 1. a 3. čtvrtletí se projednávají v pedagogické radě také případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných vyučovacích předmětů výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu v PC.

Zákonný zástupce žáka (dále jen "zástupce žáka") je informován průběžně o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem, zejména pak:

- prostřednictvím studijního průkazu
- prostřednictvím internetu
- třídním učitelem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů na třídních schůzkách s rodiči a na pravidelných konzultacích s rodiči
- třídním učitelem nebo učitelem příslušného předmětu, jestliže o to zástupci žáka požádají
- třídním učitelem v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem
- ředitelem školy v mimořádných případech

BA) KLASIFIKACE V PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky.

Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá učebními osnovami požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní i písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevu a zákonitosti podle podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledku jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevu je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti nejsou kvalitní, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevu a zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledku jeho činnosti a grafický projev jsou na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Učitel může dílčí zkoušky hodnotit i jinými způsoby (body, slovně apod.). Stanoví však pravidla jejich transformace do základních stupňů.

BB) KLASIFIKACE V PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje aktivní vztah k práci, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce. Dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Hospodárně využívá materiálů a energie. Vzorně obsluhuje a udržuje učební zařízení a pomůcky, přístroje. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje aktivní vztah k práci, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá teoretických poznatků v praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Při hospodárném využívání materiálů a energie se dopouští malých chyb. Učební zařízení a pomůcky, přístroje obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí.

Stupeň 3 (dobrý)

Žákův vztah k práci, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem je převážně aktivní, s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky v praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat materiálů a energie. K obsluze a údržbě učebních zařízení a pomůcek, přístrojů musí být častěji podněcován. Překážky v práci překonává s pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a žádoucího vztahu k práci, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem. Získaných teoretických poznatků dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti a na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Porušuje zásady hospodárnosti využívání materiálů a energie. V obsluze a údržbě zařízení a pomůcek, přístrojů má závažné nedostatky. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci, jeho vztah k ní, k pracovnímu týmu a k praktickým činnostem není na potřebné úrovni. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Pracovní postup nezvládá ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují ani dolní hranice předepsaných ukazatelů. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Nevyužívá hospodárně materiálů a energie. V obsluze a údržbě zařízení a pomůcek, přístrojů má závažné nedostatky.

C) ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemná, ústní, grafická, praktická, pohybová), didaktickými testy
- hodnocením výkonu žáka při akcích třídy mimo vyučování
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami
- rozhovory se žákem a zástupcem žáka, popř. se žáky třídy

Učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka.

Žák musí být z vyučovacího předmětu vyzkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň dvakrát za každé klasifikační období. Ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně pak minimálně čtyřikrát. Přihlíží se též k samostatným pracím žáka, jsou-li součástí vyučovacího předmětu.

Počet kontrolních písemných prací stanoví osnovy příslušných vyučovacích předmětů.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonu, výtvoru, znalosti. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.

V tomto termínu učitel žákovi opravenou práci ukáže.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Termín písemné zkoušky, která trvá déle než 25 minut, termín kontrolní písemné práce nebo praktické zkoušky oznámí učitel včas žákům a plánovanou zkoušku zapíše do poznámky v třídní knize. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

V případě, že má žák povolen individuální studijní plán, obsahuje tento plán také podmínky získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.

D) CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky jeho klasifikace v povinných předmětech a klasifikaci jeho chování. Nezahrnuje klasifikaci v nepovinných vyučovacích předmětech.

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí se vyjadřuje stupni:

1. prospěl(a) s vyznamenáním,
2. prospěl(a),
3. neprospěl(a),
4. nehodnocen(a).

Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

Žák prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný.

Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacích předmětů prospěch nedostatečný.

E) OPRAVNÉ ZKOUŠKY

Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný z nejvýše dvou vyučovacích předmětů, koná opravné zkoušky z těchto předmětů nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy.

Opravné zkoušky koná i žák, jehož prospěch na konci prvního pololetí je nedostatečný z nejvýše dvou vyučovacích předmětů, které se vyučují pouze v prvním pololetí.

Termín opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby opravné zkoušky byly vykonány nejpozději do 31. srpna příslušného roku. Žáku, který se z vážných důvodů nemůže dostavit k opravné zkoušce stanoveném termínu, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září a žákovi, který byl klasifikován v termínu k 31. srpnu (na základě zkoušek v náhradním termínu) do 15. října příslušného roku.

Žák, který se bez vážných důvodů a bez omluvy k vykonání opravné zkoušky nedostaví, se klasifikuje ve vyučovacím předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku, stupněm prospěchu nedostatečný.

F) KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKA

Nelze-li žáka klasifikovat v prvním pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho vyzkoušení náhradní termín, a to zpravidla tak, aby klasifikace za první pololetí mohla být ukončena nejpozději do konce druhého pololetí. Závažnou příčinou může být absence ve výuce daného předmětu ve výši 30% a více v daném klasifikačním období (pololetí).

Nelze-li žáka klasifikovat ve druhém pololetí (závažnou příčinou může být absence ve výuce daného předmětu ve výši 30% a více v daném pololetí), je žák zkoušen a klasifikován za toto období zpravidla v posledním týdnu měsíce srpna v den určený ředitelem školy.

Jestliže má žák nebo zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se prokazatelně dozvěděl o jejím výsledku, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím ředitel střední školy, může být požádán o přezkoušení žáka nadřízený orgán.

Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení a klasifikace.

Komisionální zkoušku na SOŠ a SOU, Mladá Boleslav, Jičínská 762, koná žák v těchto případech:

- požádá-li žák nebo zástupce žáka o jeho přezkoušení nebo koná-li se přezkoušení z podnětu ředitele školy
- koná-li opravné zkoušky
- je-li žák osvobozen od povinnosti docházet do školy
- požádá-li vyučující ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka (např. z důvodu objektivnosti hodnocení, velké absence žáka apod.)

Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět. Pokud je ředitel školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise Krajský úřad Středočeského kraje. Členy komise jmenuje ředitel střední školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky.

G) POSTUP DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU A OPAKOVÁNÍ ROČNÍKU

Do vyššího ročníku postupuje žák, který na konci druhého pololetí prospěl.

Pokud žák neprospěl na konci druhého pololetí, může mu na základě žádosti jeho zákonných zástupců (v případě nezletilého žáka) nebo na základě jeho žádosti (je-li žák zletilý) ředitel školy povolit opakování ročníku.

H) VEDENÍ DOKUMENTACE O HODNOCENÍ A KLASIFIKACI ŽÁKŮ

Veškeré záznamy o hodnocení a klasifikaci žáků jsou součástí programu BAKALÁŘI.

Formulace zápisů do pedagogické dokumentace jsou uvedeny v samostatném interním pokynu o práci s daty žáků.

Průběžná klasifikace může být vyjádřena v číselné podobě také jinak než celočíselným vyjádřením.

I) DODATKY**IA) ad PRAVIDLA KLASIFIKACE ŽÁKŮ DENNÍ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ**

Žák denní (řádné i nástavbové) formy vzdělávání může být neklasifikován v jednotlivém předmětu, dosáhne-li jeho omluvená absence výše 30%.

IB) KLASIFIKACE POSLUCHAČŮ DÁLKOVÉ FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Posluchači dálkové formy vzdělávání jsou hodnoceni na základě kritérií formulovaných pro hodnocení žáků denní formy vzdělávání. Jednotliví vyučující si mohou kritéria korigovat či doplnit o specifická kritéria hodnocení; v nich jsou však povinni přihlídnout k charakteru předmětu a k jeho časové dotaci.

IC) PRAVIDLA KLASIFIKACE ŽÁKŮ V PŘEDMĚTECH CSZ, DIC, MOV, ODV

Podmínkou klasifikace v uvedených předmětech je minimálně 50% účast žáka na každém pracovišti, řádné zpracování protokolů či zápisů a získaná klasifikace z každého pracoviště.

V případě omluvené neúčasti na cvičení z důvodu praxe, autoškoly či dlouhodobé nemoci si žák domluví s příslušným učitelem dodatečnou klasifikaci na daném pracovišti.

Podmínkou pro klasifikaci žáka z předmětu Odborný výcvik v každém klasifikačním období nejhůře stupněm dostatečný je klasifikace z každého pracoviště, a ve třetím ročníku i závěrečného ročníkového projektu, nejhůře stupněm dostatečný. Pokud je žák na některém z pracovišť (a ve třetím ročníku

ze závěrečného ročníkového projektu) hodnocen stupněm nedostatečný, je jeho celkové hodnocení z předmětu Odborný výcvik v daném klasifikačním období vyjádřeno stupněm nedostatečný.

Pokud je žák na některém z pracovišť (a ve třetím ročníku ze závěrečného ročníkového projektu) nehodnocen, je z předmětu Odborný výcvik v daném klasifikačním období nehodnocen.

Účast žáků ve výuce předmětu Odborný výcvik je u každého pracoviště konkrétně upřesněna v rámci příslušného ŠVP (v části charakteristika předmětu ODV). V případě nesplnění dané podmínky je žák v řádném termínu nehodnocen.

ID) PRAVIDLA KLASIFIKACE ŽÁKŮ V PŘEDMĚTU PRAXE

Podmínkou klasifikace v předmětu Praxe je minimálně 70 % účast žáka na praxích, řádné zpracování a odevzdání protokolů či zápisů a získaná klasifikace za každou praxi.

V případě omluvené neúčasti na praxi z důvodu autoškoly či dlouhodobé nemoci si žák praxi nahradí v době svého volna (prázdnin). Termín stanoví učitel praxe.

IE) HODNOCENÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY

Hodnocení žáka u maturitní zkoušky je uskutečněno na základě platné aktuální legislativy.

Podmínkou pro celkové hodnocení maturitní zkoušky ze skupiny odborných předmětů známkou lepší než „nedostatečný“ je hodnocení stupněm nejhůře „dostatečný“ z každé části této zkoušky.

8.1 Dodatek č. 1

METODICKÝ POKYN**SYSTÉM PÉČE O ŽÁKY SE SVP A PODPORY NADANÝCH ŽÁKŮ**

POK ŘŠ 04 / 2022-2023

DATUM VYDÁNÍ 2022-08-31

ÚČINNOST OD 2022-09-01

1. Úvod

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., v platném znění, a škola poskytuje těmto žákům podpůrná opatření, přičemž poradenská pomoc je jedním z nich. Na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti, Mladá Boleslav, Jičínská 762 existuje fungující systém podpory žáků se SVP, který bude podrobněji popsán v následující kapitole. Vedle žáků se SVP se zaměříme i na podporu žáků nadaných, o nichž pojednává třetí kapitola.

2. Žáci se SVP**1. Obecná charakteristika**

Žáci se SVP jsou žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích potřeb potřebují poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jejich individuálních potřeb na základě jejich zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.

Na naší škole jsou zastoupeni mezi žáky se SVP žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu jejich zdravotního stavu (žáci tělesně či zrakově znevýhodnění, žáci s kombinovanými vadami, žáci se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí či lehčími zdravotními poruchami mající vliv na poruchy učení).

Druhou skupinu tvoří žáci s vadou řeči, kteří mají problém se zpracováním jazykové informace na příjmu i při produkci (žáci s afázií, dysfázií či dysartrií¹).

Třetí skupinu tvoří žáci se specifickými poruchami učení (SPU), poruchou pozornosti a chování. Poruchy učení jsou poruchy způsobující výukové obtíže v rámci vzdělávacího procesu v důsledku nedostatečně rozvinutých schopností žáků. Nejvíce je zastoupena

¹ Afázie = porucha produkce nebo porozumění řeči, dysfázie = porucha produkce nebo porozumění řeči (lehčí než afázie), dysartrie = porucha artikulace.

dyslexie, dysgrafie, dysortografie a dyskalkulie.² Mezi poruchy pozornosti patří ADD – porucha pozornosti – vývojová porucha charakteristická problémy s udržení pozornosti při aktivitách. Typické jsou problémy s organizací aktivit a řešením úkolů vyžadujících soustředění, zapomětlivost, snadné rozptýlení vnějšími podněty, obtíže s vnímáním pokynů, obtíže postupovat podle instrukcí a dokončit zadané úkoly. ADHD – porucha pozornosti s hyperaktivitou – vývojová porucha charakteristická nepřiměřeným stupněm pozornosti, hyperaktivity a impulzivity. Obtíže jsou často spojené s neschopností dodržovat pravidla chování a provádět opakovaně po delší dobu určité pracovní výkony.

Dále jsou na naší škole zastoupeni žáci z odlišných kulturních a životních podmínek (žáci s nízkým sociálně kulturním statutem a žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština).

2.2. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Škola spolupracuje se ŠPZ převážně z Mladé Boleslavi a blízkého okolí. Nejvíce žáků jsou klienty Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) Středočeského kraje se sídlem Václavkova 1040, 293 01 Mladá Boleslav II. Mezi další navštěvované poradny patří PPP v České Lípě, Turnově, Jičíně. Žáci se zdravotním znevýhodněním jsou klienty Speciálně pedagogických center (SPC). Žáci školy s postižením tělesným, sluchovým, závažnými vadami řeči (narušená komunikační schopnost), souběžným postižením více vadami a autismem navštěvují především Speciálně pedagogické centrum Mladá Boleslav, Na Celně 2, popřípadě specializovaná SPC v Praze.

2.3. Evidence žáků se SVP

Ve škole je stanoven pracovník – výchovný poradce, který se komplexně věnuje vzdělávání žáků se SVP.

Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pedagogickými pracovníky školy, popřípadě s dalšími institucemi.

Žáci školy jsou evidováni v přehledové tabulce – Žáci školy se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce... – podle tříd. Mezi další údaje patří jméno a příjmení, druh znevýhodnění, stupeň podpůrného opatření a platnost doporučení ŠPZ. Tento dokument je (v případě nových doporučení) pravidelně 1 x měsíčně aktualizován.

Doporučení ŠPZ jsou uchovávána v uzamčené místnosti ve složkách podle ročníků. Každý vyučující je seznámen s druhem znevýhodnění, se stupněm podpůrných opatření, s metodami výuky a způsobem hodnocení. V případě potřeby konzultovat doporučení se může obrátit na výchovného poradce.

² Dyslexie = porucha schopnosti naučit se číst běžnými metodami a porozumět čtenému textu, dysortografie = ztížená schopnost osvojit si pravopis, dysgrafie = obtíže s písemnou formou projevu, dyskalkulie = specifická porucha počítání a práce s matematickými symboly.

2.4. Podpůrná opatření a jejich poskytování

Podpůrná opatření jsou vymezená v § 16 odst. 2 školského zákona a spočívají v poradenské pomoci školy, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky, úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga atd.

Podpůrná opatření jsou rozdělena do pěti stupňů. Žáci naší školy bývají zpravidla zařazováni do 1.-3. stupně podpůrných opatření.

Podpůrná opatření 1. stupně může škola poskytovat bez doporučení ŠPZ. V případě, že pro poskytování podpůrných opatření 1. stupně nepostačuje samotné zohlednění individuálních potřeb žáka při vzdělávání, může škola zpracovat plán pedagogické podpory (PLPP), který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření

1. stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Povinnost školy je vyhodnotit naplňování účelu poskytování podpůrných opatření nejpozději po 3 měsících od zahájení jejich poskytování. V případě, že podpůrná opatření vedou k naplňování stanovených cílů, škola pokračuje v poskytování

podpůrných opatření a takto nastavená opatření mohou podporovat žáka v celém průběhu jeho vzdělávání. V opačném případě škola doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ.

Podpůrná opatření od 2. stupně mohou být poskytována pouze na základě doporučení ŠPZ. Zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka může na základě vlastního rozhodnutí či doporučení školou využít poradenské pomoci ŠPZ. Před vydáním doporučení ŠPZ projedná doporučení podpůrných opatření se školou. Doporučení ŠPZ je doručeno škole. Ta informuje zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, a o organizačních změnách, které mohou nastat. Zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka ve škole ne/udělí písemný informovaný souhlas poskytováním podpůrných opatření. Škola ne/začne bezodkladně poskytovat podpůrná opatření.

2.5. Vzdělávání žáků se ŠPZ podle individuálního vzdělávacího plánu

V případě, že je součástí doporučení ŠPZ vzdělávat žáka podle IVP, jedná se dle § 16 odst. 2 písm. F) školského zákona o podpůrné opatření a na žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce s největší pravděpodobností nemůže správní orgán uvést důvod pro zamítnutí žádosti. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů od doby, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Po zpracování IVP škola seznámí zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost stvrdí podpisem. Následně je zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka informován o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, a ne/udělí informovaný souhlas s poskytováním podpůrných opatření – vzdělávání žáka podle IVP. Pokud ovšem není poskytnut informovaný souhlas s vypracováním IVP, škola totž podpůrné opatření nemůže poskytovat. IVP může být upravován a doplňován v průběhu celého školního roku. IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejpozději jednou ročně.

3. Vzdělávání nadaných žáků

Vzdělávání nadaných žáků vymezuje část čtvrtá vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění. Paragraf 27 definuje, kdo je považován za nadaného⁴ a mimořádně⁵ nadaného žáka. Vyhláška dále zmiňuje, že zjišťování mimořádného nadání provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Povinností školy a školských zařízení je dle § 17 školského zákona vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků.

3.1. Přístup ke vzdělávání nadaných žáků

Odborná literatura uvádí několik forem vzdělávání nadaných. Nejčastěji využívaný model je individuální integrace žáka v běžné třídě. Ve výuce žák pracuje dle sestaveného IVP, většinou se jedná o samostatnou práci na odlišném úkolu. Tato forma s sebou přináší mnohá úskalí, ať už je to nedostatečný čas věnovaný učitelem či osamělost a vyčleňování žáka z kolektivu.

Další možnost vzdělávání nadaných žáků vychází z odstavce 4 § 27 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v platném znění, kdy ředitel školy může pro nadané žáky vytvářet studijní skupiny ať už v rámci jednoho ročníku či napříč ročníky. Tento způsob je dle odborníků pro nadané žáky dále lepší, než nejčastěji používaná individuální integrace žáka v běžné třídě, neboť jsou v kontaktu s podobně nadanými jedinci stejného věku.

Třetí možností je vytvářet třídy s rozšířenou výukou některých předmětů podle nadání žáků. Do této třídy je žák zařazen na základě rozhodnutí ředitele školy a se souhlasem zletilého žáka či zákonného zástupce. Vzdělávací potřeby jsou dostatečně uspokojovány a je zde dostatečný prostor pro obohacování učiva, zadávání specifických úkolů, zapojení žáků do projektů a specifických úkolů. Nevýhodou této skupiny je, že jsou všichni žáci na podobné úrovni, tudíž se nenaučí pracovat ve skupině žáků, kde je každé na jiné úrovni.

Vyhláška zmiňuje i možnost rozšířit obsah vzdělávání nad rámec ŠVP, umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku, současně se se souhlasem ředitele školy mohou vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

³ Příloha č. 2 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. stanovuje podobu IVP.

⁴ (1) Za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

⁵ (2) Za mimořádně nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Obecně se hovoří o třech pilířích⁶ vzdělávání nadaných žáků, přičemž je potřeba dodržet každý z nich, jinak nemusí dojít k rozvoji nadaného žáka. Jedná se o urychlování vyučovacího procesu – rychlejší tempo při postupu školními osnovami (přeskočení ročníku, účast na výuce ve vyšším ročníku) – obohacování učiva formou rozšíření znalostí, rozvoji zájmů a dovedností, které přesahují rámec běžného učiva – diferenciací učiva, kdy žáci disponují různými úrovněmi nadání a učitel musí vzít tyto odlišnosti v potaz. Souhrnně platí, že nadaným jedincům se musíme snažit přizpůsobit výuku obsahově, organizačně i metodologicky.

3.2. Podpůrná opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky

Status nadaného žáka s sebou přináší i poskytování podpůrných opatření v 1.-3. stupni.

V 1. stupni podpůrných opatření se upravuje obsah vzdělávání – obohacování učiva (díličích výstupů) nad rámec

školního vzdělávacího programu, formy obohacování se volí podle charakteru nadání. Cílem je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování aj. Ve 2. stupni podpůrných opatření umožňují metody výuky obohacení dílčích výstupů ŠVP nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky, využívají skupinovou i individuální projektovou práci, stáží na odborných pracovištích za účelem rozvoje vědomostí a dovedností. Podpůrná opatření 3. stupně upravují obsah vzdělávání – umožňují se obohacování nad rámec výstupů ŠVP.

3.3. Podíl ŠPZ na vzdělávání nadaného a mimořádně nadaného žáka

ŠPZ se nejen podílí na zajištění podpůrných opatření pro rozvoj nadání – doporučuje podpůrná opatření, spolupracuje se školou, žáky a jejich zákonnými zástupci na jejich využití a vyhodnocení jejich účinnosti. Činnost ŠPZ se projevuje více při vzdělávání nadaného žáka a mimořádně nadaného žáka podle IVP či přezazení do vyššího ročníku, a to již před povolením vzdělávání podle IVP, při jeho vypracování následném vyhodnocení. ŠPZ zjišťuje míru nadání na základě psychologického a speciálně pedagogického vyšetření. V případě, že se nadání projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých, míra nadání vyplývá z posudku odborníka dané oblasti a ŠPZ se vyjadřuje ke specifikům dané osobnosti.

Ředitel školy může dle § 18 školského zákona s písemným doporučením ŠPZ povolit vzdělávání podle IVP a ten škola zpracovává ve spolupráci s ŠPZ. IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, v neposlední řadě pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat při vzdělávání mimořádně nadaného žáka. ŠPZ sleduje a ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP.

⁶ DIVÍNOVÁ, Romana. Přístupy ke vzdělání nadaných žáků. Školní poradenství v praxi, 20.1.2016.

3.4. Školní koordinátor podpory nadání

Jeden ze způsobů možného řešení podpory nadání na škole. Člověk, který má na starosti systém podpory nadání. Měla by to být osoba, která je dostatečně nadšená, zná problematiku, tvořivá a má podporu vedení školy. Věnuje se především vyhledávání a identifikaci nadaných žáků, spolupracuje se ŠPZ ohledně diagnostiky, poradenství, PLPP a IVP. Rozvíjí nabídky v oblasti vzdělávání pro nadané žáky v rámci školy, je oporou pro pedagogy v oblasti vzdělávání nadaných žáků, komunikuje se zákonnými zástupci nadaných žáků a zajišťuje nabídku mimoškolních aktivit pro podporu nadání.

Školní koordinátor podpory nadaných není zákonem ošetřená pozice, avšak v kompetenci každého ředitele je tuto pozici vytvořit. Často tuto pozici zastávají výchovní poradci, obdobně jako pozici kariérového poradce, neboť spolupracují se ŠPZ a vytváří IVP pro žáky se SVP.

3.5. Nadání žáci se SVP

Nadání se u každého nadaného žáka může projevit zcela jiným způsobem.⁷ Jsou i tací nadaní žáci, u kterých se zároveň vyskytuje určitý typ znevýhodnění (specifické poruchy učení, ADHD, poruchy autistického spektra aj.). Žáci, kteří jsou na jedné straně výjimeční v nadání a na druhé straně mají určité znevýhodnění bývají označováni jako žáci s dvojitou výjimečností. Tyto žáky považujeme za průměrné a je velmi obtížné odhalit jejich nadání. Nejčastěji se objevuje kombinace nadání se specifickými poruchami učení, dále s ADHD a s Aspergerovým syndromem

3.6. Identifikace nadaného žáka

K tomu, aby učitelé byli schopni identifikovat nadaného žáka, potřebují znát charakteristiky nadaných a identifikační postupy. Charakteristiky učení u nadaných žáků můžeme dle Kovářové shrnout do následujících bodů:

- relativně dobrá adaptace v novém učebním prostředí;
- preference individuálního učení (tempa) před skupinovým;
- samostatné vyhledávání potřebných informací a orientace v nich;
- znalosti v oblasti zájmu přesahují požadovaný rozsah a hloubku učiva, problém je, že někdy se oblast zájmu žáka neseťká s učivem daného předmětu nebo ročníku;
- učení prostřednictvím experimentování;
- preference problémových úloh;
- tendence ke strukturování řešeného problému;
- nezájem o mechanické a paměťové učení;
- preference vlastního tempa při vypracování úkolu;
- snaha o dokonalé provedení úkolu;

- častá polemika s učiteli;

- 7 • potřeba prezentace svých znalostí před ostatními.

R. Kovářová ve své metodice uvádí, že každý nadaný člověk je nadán jiným druhem (druhy) nadání, které se vyskytuje v nejrůznější intenzitě. Jednotlivé druhy nadání se mohou také různě kombinovat.

K identifikaci nadaného žáka může učitel použít metodu pozorování nebo analýzu jeho prací/výstupů ve vzdělání, které jsou doplněny rozhovory s žákem či zákonným zástupcem žáka. Kovářová uvádí základní postup v identifikaci nadaných žáků:

1. Vycházíme z nezáměrné identifikace, přičemž za základní metody můžeme považovat pozorování, analýzu výsledků práce a jejich porovnávání s výkony ostatních žáků ve třídě. Učitel zde bere v potaz i názory dalších učitelů, rodičů a vrstevníků potenciálně nadaného dítěte.

2. Jestliže se žák jeví jako potenciálně mimořádně nadaný, nastupuje záměrná identifikace, jejímž cílem je vytvořit celkový profil žáka z pohledu učitele.

Ten zejména:

- sleduje sociální začlenění žáka v kolektivu vrstevníků;
- vyhodnocuje emoční charakteristiky;
- pozoruje specifické faktory, jako jsou motivace, vytrvalost, rozsah zájmů apod.;
- sleduje úroveň tvořivosti ve školních pracích;
- cíleně žákovi připravuje náročnější úkoly a vyhodnocuje, jak se s nimi vyrovnává.

Na základě analýzy všech zjištění učitele dokreslenými informacemi ostatních pedagogů a rodičů je možná další úroveň identifikace a případné potvrzení nadání žáka ve školském poradenském zařízení.

4. Možnosti dalšího rozvoje nadání

V ČR existuje několik organizací, které podporují rozvoj dětí/žáků a mládeže:

- Klub přátel deskových her: www.deskovehry.info
  - Centrální bod systému podpory nadání: www.talentovani.cz
  - Patron nadaných žáků: www.qiido.cz
  - Centrum rozvoje nadaných dětí: www.nadanedeti.cz
  - Organizace věnující se péči o mimořádně nadané děti: www.centrumnadani.cz
  - Nevýdělečné apolitické sdružení nadprůměrně inteligentních lidí bez rozdílu rasy a vyznání: www.mensa.cz
  - Společnost pro talent a nadání kolektivní člen mezinárodní společnosti ECHA: www.talent-nadani.cz
  - Národní ústav pro vzdělávání: www.nuv.cz
  - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: www.msmt.cz
  - Asociace pro mládež, vědu a techniku: www.amavet.cz
  - Česká rada dětí a mládeže: www.crdm.cz
-
- Dětská tisková agentura: www.wp.publisher.cz
  - Asociace debatních klubů: www.debatovani.cz

5. Desatero doporučení ČSI k podpoře nadání i na středních školách

1. Připomínat si a uvědomovat mnohost lidských nadání a talentů, jejich různorodost, pestrost typů lidské inteligence. Fakt, že každý člověk má potenciál v něčem užitečném vyniknout.

2. Pomáhat svým žákům, aby lépe porozuměli sami sobě, podporovat při výuce jejich sebepoznání a sebepojetí. Např. společně s nimi oslavovat jejich úspěchy a pokroky nebo se společně s nimi radovat z různosti a pestrosti, kterou do života třídy jejich různá nadání přináší.

3. Stimulaci nadání žáků realizovat v každé hodině, a ne až po diagnostice nadání. Diagnostika je důležitá a užitečná, ovšem její absence nesmí omezovat víru v potenciál žáků.

4. Každou výukovou aktivitu začít rozvíčkou, podle povahy činnosti rozvíčkou rozumu, emocí či těla. Existují cvičení pro rozvoj fantazie, soustředění, logiky, pozornosti, prostorové představivosti, paměti, smyslového vnímání, pohybové koordinace apod.

5. Vytvářet ve třídě obohacené prostředí. Školní třída může být příjemnou místností, ve které žáci pobývají rádi. Využívat také potenciál venkovního učení.

6. Podpořit kontakt žáků s lidmi, kteří své nadání rozvinuli a jejich činnost je lidmi oceňována. Každého žáka inspirovat, povzbuzovat a podporovat jeho přesvědčení, že je na každém člověku, kam až v rozvoji svého nadání dojde. Každý pedagog může modelovat a žákům popisovat svůj rozvoj, podporovat růstové myšlení a vytvářet atmosféru, ve které je děláním chyb přirozenou součástí jakéhokoli vzdělávacího procesu.

7. Z podpory nadání vytvořit téma, o kterém se ve škole bude často mluvit. Vhodné je sdílet své zkušenosti, využívat informační zdroje.

8. Pedagogové mohou společně plánovat a realizovat aktivity pro stimulaci a podporu nadání a společně je reflektovat. Tím budou rozvíjet své nadání podporovat nadané žáky.
9. Užitečným podporovatelem nadaného žáka může být i pedagog, aniž by se sám na obor žákovy nadání zaměřoval. Např. propojením s lidmi z oboru, kteří mu pomohou růst dále.
10. Komunikovat více o nadání žáků s jejich rodiči, rozptýlovat jejich obavy a nejistoty.

6. Zdroje

Autorský Tým APIV B. Rozumově nadaný žák se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní poradenství v praxi [online]. 14.6.2022 [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/skolni-poradenstvi-v-praxi/rozumove-nadany-zak-se-specialnimi-vzdelavacimi-potrebami.m-9299.html>

DIVÍNOVÁ, Romana. Přístupy ke vzdělávání nadaných žáků. Školní poradenství v praxi [online]. 20.1.2016 [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/skolni-poradenstvi-v-praxi/pristupy-ke-vzdelavani-nadanych-zaku.m-2415.html>

KOVÁŘOVÁ, Renata. Podpora nadaných žáků v inkluzivním prostředí [online]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2020/01/KOV%C3%81%C5%98OV%C3%81-Renata.-Podpora-nadan%C3%BDch-%C5%BE%C3%A1k%C5%AF-v-inkluzivn%C3%ADm-prost%C5%99ed%C3%AD.-Studijn%C3%AD-opora.pdf>

LITAVSKÝ, Miroslav. Rozvíjíme nadání na našich školách systematicky? Školní poradenství v praxi [online]. 22.2.2018 [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://www.rizeniskoly.cz/casopisy/skolni-poradenstvi-v-praxi/rozzvijime-nadani-na-nasich-skolach-systematicky.m-4006.html>

MERTIN, Václav a Lenka KREJČOVÁ a kolektiv. *Výchovné poradenství*. 3. aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN978-80-7598-174-5.

PAVLAS, Tomáš a kol. Podpora vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků v základních a středních školách. Tematická zpráva [online]. Dostupné z: https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2022_p%C5%99%C3%ADlohy/Dokumenty/TZ_Podpora_vzdelavani-nadanych-zaku.pdf

Vyhláška č. 27/2016 Sb. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27>

Zákon č. 561/2004 Sb. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Zpracovala: Mgr. Martina Zemanová, výchovný poradce

Schválil: RNDr. Jiří Šlégl, ředitel

8.2 Dodatek č. 2

Přehled rozpracovanosti obsahu vzdělávání RVP do ŠVP

- viz. samostatná příloha Dodatek č. 2